

Tittel: Hva er din motor i livet?

Ingress: Musikkperformance som stiller eksistensielle spørsmål.

Av: Elisabeth Leinslie

MOTOR eller Kundera-variasjoner

Av: FaktaMorgana

Regi: Marius Kolbenstvedt

Komponist: Bjørn Bolstad Skjelbred

Med: Kristin Herstad, Pia Maria Roll, Ingebjørg Torgersen, Pärlor för svin

Ultimafestivalen

Black Box Teater

Forrige helg spilte pionerensemblet NING sin nye produksjon ”Transitt” under Ultimafestivalen. En musikkperformance om ”reisen som overskridende fenomen”. Denne helgen byr Ultima på nok en premiere i samme sjanger. Det norske ensemblet FaktaMorgana i samarbeid med den svenske kvartetten Pärlor för svin presenterer ”MOTOR eller Kundera-variasjoner”. En performance hvor nyskreven samtidsmusikk likestilles med tekst og spill.

Variasjoner

Forfatteren Milan Kundera er en nøkkel-inspirasjonskilde for forestillingen. Kunderas måte å strukturere sine romaner på påpekes allerede i første scene av komponist Skjelbred. I form av et radiointervju forklarer han hvordan han har latt seg inspirere av forfatterens gjentagende variasjoner. Repetisjon med variasjon er et kjent dramaturgisk grep både i samtidsmusikk og ny scenekunst, så dette er ikke akkurat nyskapende teori. Det som er fint med denne innledning er at den viser direkte forbindelseslinjer på tvers av kunstformene. Samtidig er det fint å få høre noen av komponistens tanker rundt egen musikk. Tanker om hvordan han forholder seg til minner, variasjoner, emosjoner, lytterens tilstedeværelse, struktur, kommunikasjon, hierarki og lignende.

Variasjonsstrukturen benyttes som grunnleggende dramaturgi gjennom hele forestillingen. Både musikk, tekst og spill kan ses og høres som variasjoner over de samme temaene og formene.

Møter

Kundera tar for seg eksistensielle problemstillinger som udødelighet, kjærlighet, emosjoner, menneskelige relasjoner, godt/ondt etc. Det gjør også denne forestillingen. Gjennom musikk, samtale, innlegg og fysisk spill vises en rekke variasjoner over temaene dialog, kommunikasjon, relasjoner og udødelighet. Spørsmålet ”Hva er dine drivkrefter for handling?” stilles ofte og blir stående igjen som en sentral problemstilling.

Spillet er slik vi ofte ser det på scenene om dagen – aktørene får ha hver sin stil, og de spiller nesten minimalistisk. I ”MOTOR...” får aktørene nesten være seg selv på scenen, og de forteller historier og tanker som utgir seg for å være dokumentariske. Verbalt er både Pia Maria Roll og Kristin Herstad på topp, i det fysiske spillet derimot har de begge enda et stykke å gå.

Møtet mellom dokumentar og kunst skaper spenning. Vi vet aldri hva som er virkelig og hva som er fiksjon. Grensene mellom spill og improvisasjon er også diffuse. Dette grepet fungerer veldig godt med teksten og det fysiske spillet, men musikerne blir for anonyme. De

kunne med fordel blitt trukket mer med inn i spillet. Slik regien ligger nå blir de værende ved sin fiolin/cello/fløyte/piano fremfor å tre frem som aktive aktører i helheten.

Hver for seg står elementene seg godt – uten at jeg skal begi meg inn på en anmeldelse av Skjelbreds nyskrevne stykket og det musiske spillet, da jeg ikke er noen musikkspesialist. Sammensetningen derimot fungerer ikke helt. Dramaturgien virker fomlete, urytmisk og tidvis umotivert. Mer nerve og dramaturgisk finesse ville løftet konsertperformansen flere hakk.